

СТАНОВИЩЕ
ОТ ДОЦ. Д-Р ЖИВКО ДИМИТРОВ ЖЕКОВ
ЗА НАУЧНАТА И ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ
НА ГЛ.АС. Д-Р ГЕРГАНА КИРИЛОВА СЪБЕВА
ОТНОСНО ИЗБОРА И НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ” ЗА
НУЖДИТЕ НА ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ЕП. КОНСТАНТИН
ПРЕСЛАВСКИ” В ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 1.
ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 1.2.
ПЕДАГОГИКА (СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА), ОБНАРОДВАН В ДВ, БР. 58
ОТ 26.07.2016 Г.

Конкурсът за доцент е обявен в унисон с всички законови изисквания и в съответствие със ЗРАСРБ и ПРАС на Шуменския университет.

Настоящото становище е изготвено на основание заповед РД-16-163 от 21.09.2016 г. на Ректора на ШУ „Еп. Константин Преславски”.

В конкурса участва един кандидат - гл. ас. д-р Гергана Кирилова Събева, която е представила пълния комплект от необходимите документи по процедурата.

1. Научна продукция

Кандидатът Гергана Кирилова Събева е представила за конкурса 26 заглавия, които представят нейното научно творчество и научно-изследователската и дейност. Всички те са ориентирани главно в областта на специалната педагогика, което е пряко свързано с нейната преподавателска дейност. Издадени са след придобиването на образователната и научна степен „доктор” през 2010 г.

1. Научните трудове в списъка на на гл. ас. д-р Гергана Кирилова Събева мога да диференцирам по следния начин:

Монографии:

1.1. „Обучението по родинознание и природознание при деца с умствена изостаналост” Унив. изд. “Еп. К. Преславски”. Ш., 2016, 136 с.;

1.2. Предучилищното образование на деца със специални образователни потребности, в съавторство със С.Николова, Унив. изд. “Еп. К. Преславски”. Ш., 2016, 236 с.;

1.3. Умствената изостаналост (опит за различен прочит), в съавторство с Р.Трашлиев, С. Николова, Н.Петрова, Я.Панайотова Унив. изд. “Еп. К. Преславски”. Ш., 2008, 168 с.;

2. Учебници

„Учебно помагало по родинознание и природознание за работа при деца със специални образователни потребности”. Унив. изд. “Еп.

К. Преславски". Ш., 2016, 80 стр. /диск с презентации, приложения към уроците и приложения на годишни разпределения).

3. Научни статии и доклади – 22 (двадесет и две, от които една в чужбина).

II. Анализ на научното творчество

От съдържателна гледна точка голямо значение имат трите монографии. Първата - „Обучението по родинознание и природознание при деца с умствена изостаналост” - е предназначена за студенти от специалност специална педагогика, ресурсни учители, специални педагози и др. Смяя да твърдя, че това ще запълни една празнина в литературата по специална педагогика и ще подпомогне допълнителното образование на специалистите в тази област.

Монографията обхваща същността на процеса обучение и оценка на ефективността от резултатите на обучението според съвременните разбирания в педагогиката. Застъпени са особеностите на умствената изостаналост и пътищата за нейното повлияване в корекционната дейност. Обръща се внимание на съвременните подходи в обучението на децата с умствена изостаналост и се прави задълбочен анализ на процеса на интеграция у нас. Засегнат е и проблемът за паметта в съвременната психология и нейната роля в процеса на обучение. Показани са възможностите за оптимизиране на обучението, отчитайки спецификата на запаметяването. Във втората глава са разкрити идеите за запознаване на учениците от начална училищна възраст с природната и обществената среда, показва се една задълбоченост в необходимостта от знанията на децата в тази научна област и тяхното приложение в обучението им.

Прецизно разглежда методиката на обучение, основните дидактически принципи, като ги отделя от общодидактическите и частнодидактическите. Посочени са и научноизследователските методи с образователна цел.

Типологията на уроците за изучаване на обществото и природата в начана степен са обстойно разгледани.

Във втората монография „Предучилищното образование на деца със специални образователни потребности” в съавторство със С. Николова централно място заема организацията на предучилищното образование при деца със специални образователни потребности. Разгледани са общодидактическите принципи, пречупени през призмата и спецификата на обучението на деца със специални образователни потребности. Детайлно са разгледани методите на

обучение и възпитание и особеностите на тяхното прилагане в корекционно-педагогическия процес. Добро впечатление прави детайлизирането на работата на специалните педагози във връзка с училищната готовност на децата със специални образователни потребности.

В труда си „Умствената изостаналост (опит за различен прочит)” в съавторство с Р.Трашлиев, С. Николова, Н.Петрова, Я.Панайотова се определя като „опит” и е един от възможните варианти за теоретична реконструкция на умствената изостаналост. Изследването е с теоретичен характер и е насочено към практиката на специалния педагог, но определено подлежи на по-нататъшно проучване.

„Учебно помагало по родинознание и природознание за работа при деца със специални образователни потребности” е ценно от практическа гледна точка. Насочено към студентите, то им представя различни варианти на подготовка на уроци в различните класове, като представя детайлно целите на всяка една от разработките – образователни, възпитателни и корекционни.

Като цяло монографиите и учебникът третират важни теоретико-методологически и практически проблеми, което предоставя добра възможност за положителна оценка на научноизследователската работа на гл. ас д-р Гергана Кирилова Събева.

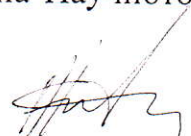
Представени за участие в конкурса, научните статии и доклади разглеждат проблемите на обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности от различни аспекти.

IV. Заключение

Изразеното ми становище за научната и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Гергана Кирилова Събева, ми позволява да направя следното заключение: гл. ас. д-р Гергана Кирилова Събева отговаря на основните законови изисквания да бъде избрана на академичната длъжност „доцент” по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (**Специална педагогика**) за нуждите на Педагогически факултет на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски”.

Във връзка с това призовавам уважаемите членове на Научното жури и Факултетния съвет да дадат своя положителен вот.

07.11.2016 г.
гр. Шумен

Изготвил становището:
/доц. д-р Живко Жеков/